

Conform het procesbesluit (dd. 6 april 2017) heeft het Voorzittersoverleg zich gebogen over de eindrapport "Vorbij de startblokken" en de aanbevelingen en de conclusies besproken.

Algemeen.

Het Voorzittersoverleg herkent zich in de conclusies van het Kenniscentrum: de samenwerking voldoet in de basis aan de wensen en verwachtingen van de partnergemeenten en stakeholders. Het gekozen construct heeft bestaansrecht en is voldoende "hard". Een verdere institutionalisering is 'op dit moment' niet gewenst. Gelijktijdig is er dringend behoefte aan verbeteringen om de huidige samenwerking te versterken door:

- processen te verbeteren,
- menskracht en middelen te organiseren
- een gezamenlijk visie op te stellen over wat de regiogemeenten echt bindt.

De evaluatie leert ook dat alle betrokkenen inzet willen leveren voor versterking en verbetering van de gekozen samenwerking.

Voorstellen.

1. Menskracht en middelen organiseren.

Het Voorzittersoverleg constateert met het Kenniscentrum dat er behoefte is aan meer ambtelijke capaciteit. De capaciteit die destijds in het voorstel van de Stuurgroep is vastgelegd (0,4 fte regiosecretaris en 4 maal 0,2 fte PFO-secretaris) is onvoldoende gebleken. Als voorzitters ervaren wij dit in de dagelijkse praktijk. Ondersteuning van een PFO vraagt meer dan alleen louter secretariële ondersteuning van overleg, ambtelijk platform en agendacommissie. In het rapport worden een drietal suggesties gedaan om het tekort aan capaciteit op te lossen (blz. 14).

Voorstel: iedere gemeente stelt *minimaal* 0,2 fte beschikbaar aan de regionale samenwerking.

Toelichting: de samenwerking is gestart met een maximale hoogte aan de inwonerbijdrage t.w. € 1,50 (helft van de inwonerbijdrage Stadsregio). Van dit bedrag is € 0,50 beschikbaar voor de bestuurlijke samenwerking. In de begroting was alleen ruimte beschikbaar voor 0,4 fte voor een secretaris. Voor de ondersteuning van de Portefeuillehoudersoverleg is toen het uitgangspunt gekozen dat de voorzitter zijn/haar eigen ondersteuning organiseert. De aannahme was dat hiervoor 0,2 fte gevraagd zou worden van de eigen organisatie. Op dit moment verzorgen de gemeenten Arnhem (2x), Nijmegen en Wijchen het secretariaat van de PFO's. Voor middelen (geld of menskracht) die nodig zijn voor projecten of processen binnen een portefeuille wordt binnen het overleg een afspraak gemaakt zoals bij de start van de samenwerking is afgesproken (de zgn. 'Collectezakmethode'). Het Voorzittersoverleg acht het noodzakelijk dat een volgende stap wordt gezet om de ondersteuningscapaciteit te vergroten.

Met het voorstel komt er *minimaal* 19 maal 0,2 fte beschikbaar. Hiermee is het mogelijk voor elk van de 4 thema's een team van inhoudelijk specialisten/procesmanagers te organiseren. Ook kan er

capaciteit beschikbaar komen om het regiosecretariaat te verstevigen. Deze oplossing kent een aantal voordelen:

- voorkomt een discussie over de hoogte van de inwonerbijdrage; deze kan ongewijzigd blijven,
- dit voorstel biedt kansen voor gemeenteambtenaren om zich bovenlokaal te oriënteren en ontwikkelen,
- op deze wijze ontstaat een netwerk van ambtenaren waardoor de samenwerkingskracht in de regio wordt vergroot. Dit kan nog versterkt worden wanneer zij samen op één plek in de regio kunnen werken aan de regionale ambities.
- gemeenten kunnen onderling afspraken maken over de inzet.

Deze oplossing vraagt de medewerking van alle colleges en de gemeentesecretarissen. Dit voorstel draagt ook bij aan de versteviging van de cultuur en bewustwording rond regionale samenwerking en opgaven (blz. 12).

2. Gezamenlijke visie.

Het eindrapport stelt dat er eensgezindheid is over het feit dat een echt doorleefde visie op de regio, met een duidelijke focus, zeer wenselijk wordt gevonden als bindmiddel tussen personen en organisaties en als richtpunt voor de positionering van de regio (provinciaal, landelijk en Europees). Het Voorzittersoverleg onderkent ten volle de noodzaak om te beschikken over een visie en heeft zich de vraag gesteld op welke praktische en eenvoudige wijze een breed gedragen visie kan worden opgesteld. Het is niet gewenst dat het een langdurig proces wordt.

Nu beschikt de Regio over een Dynamische Jaaragenda die is samengesteld uit de inbreng van de PFO's. Zoals het eindrapport stelt is deze niet geschikt om als intern kompas te fungeren. De regionale samenwerking wordt inhoudelijk gedragen door de wethouders en ambtenaren die werken aan de 4 thema's. Hun inbreng is dan ook essentieel voor een gedragen visie. De PFO's erkennen zelf inmiddels ook de wenselijkheid/noodzaak om te beschikken over een eigen visiedocument. Zie ook de initiatieven binnen enkele PFO's.

Voorstel: de 4 PFO's worden verzocht drie speerpunten aan te leveren die de komende 2 a 3 jaar richting gaan geven aan de inzet van de regio. Deze speerpunten worden vastgelegd in een Manifest van de Regio.

Toelichting: het Manifest met de speerpunten is een praktische invulling om op korte termijn (medio september 2017) te beschikken over een effectieve focus voor de regio. Dit traject vindt prima aansluiting bij een traject dat de gemeentesecretarissen van Arnhem en Nijmegen, op verzoek van de voorzitter, zijn gestart om te komen tot een Ambitie Agenda. In dit proces wordt met een netwerk van ambtenaren uit de regio van gedachten gewisseld over profilering van en focus voor de regio. Het moet haalbaar zijn beide processen een finale te geven op de Regiodag van 15 november 2017.

3. Verbeteren van processen.

Onder dit thema zijn een divers aantal aanbevelingen c.q. suggesties gedaan in het eindrapport. De navolgende **acties** stellen wij nu concreet voor:

- in 2018 starten met de gezamenlijke vergaderdag elk kwartaal (Dag van de Regio). Deze dag niet alleen te benutten voor overleg van de 4 PFO's (en cross-overs) maar ook voor gezamenlijke thema(lunch)bespreking, vergadering van het Algemeen Bestuur, ontmoeting van de gemeentesecretarissen. In andere regio's heeft dit concept haar meerwaarde reeds bewezen. Proberen hier in het 2^e half jaar van 2017 reeds een start mee maken.
- het Voorzittersoverleg meer in positie te brengen als dagelijks bestuur van de regio.
- de gemeentesecretarissen uit te nodigen met een voorstel te komen om invulling te geven aan systeemverantwoordelijkheid (blz. 15).

- starten van een gedachtewisseling over de nadere invulling van de rol, de functie en functionele invulling van het Algemeen Bestuur (2^e half jaar 2017). Verwezen wordt o.m. naar de inbreng van dhr. Van Riswijk in het laatste Bestuurlijk Overleg (6 april 2017).
- met een aantal stakeholders (raadsleden, griffiers, secretarissen, ambtenaren, wethouders) in 2017 een werksessie te organiseren om te zoeken naar concrete maatregelen om de informatievoorziening naar raden, colleges en ambtelijke organisaties te verbeteren. Hierbij de ervaringen van andere regio's betrekken.
- maken van een actieplan "Verkiezingen". Doel is om regionale samenwerking, zowel Regio Arnhem Nijmegen, Bureau Brussel als de Economic Board, onder de aandacht te brengen van de nieuw gekozen raadsleden. Een gezamenlijk project van (communicatie)adviseurs en griffiers.

Conclusie.

Het Voorzittersoverleg adviseert deze acties, samen met beide voorstellen, concreet vast te leggen in een actieplan waarin harde data zijn opgenomen. Dit actieplan, samen met het eindrapport, na uw overleg van 2 juni a.s., aan te bieden aan de deelnemende gemeenten.

Slot.

Het Voorzittersoverleg realiseert zich dat het eindrapport nog een veelheid aan mogelijkheden biedt om de samenwerking te verbeteren en te versterken. Zij erkent ook dat de uitvoeringscapaciteit beperkt is en onvoldoende zal blijven om aan alle wensen en verwachtingen te voldoen. In een lichtere samenwerking is het van belang dat alle partijen in gesprek blijven met als doel kennisuitwisseling en kennisontwikkeling en bereid zijn dit actief te steunen. Alleen langs deze weg kunnen de gezamenlijke ambities waargemaakt worden door gerichte acties en investeringen die uitstijgen boven de acties van individuele gemeenten.

De 19 gemeenten in onze regio zijn nu ruim een jaar op weg. Het startblok ligt nog kort achter ons. Met dit voorstel verwacht het Voorzittersoverleg een concrete volgende stap gezet te hebben. Een stap waar de medewerking van alle spelers (raadsleden, bestuurders, gemeentesecretarissen, ambtenaren, verdere stakeholders) onontbeerlijk is. Samenwerken blijkt hard werken te zijn maar brengt ons mooie resultaten!

Het Voorzittersoverleg wenst u een vruchtbare behandeling van het eindrapport en dit voorstel op 2 juni a.s.

Het Voorzittersoverleg,

Arthur Boone - Ron König - Bert Velthuis - Carol van Eert.
mei 2017